

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagos)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

ULLADA POLÍTICA

Vivim tancats en un enigma del qual en Moret ne té la clau. ¿S'obrirán las Corts? ¿No s'obrirán las Corts? Ecco il problema. Mentida sembla que ab un govern que vol passar per liberal, adquereixi el caràcter de un problema enigmàtic, una qüestió tan senzilla. Y la veritat es que 'l concurs del Parlament que per tot govern d'opinió es sempre font de vida, a n' en Moret li fa respecte. Bé pot afirmarse que no 's fia de ningú, ni dels seus mateixos.

Días enrera doná á entendre als alcoholers que las Corts se reunirán en breu per resoldre la modificació de la Lley de alcoholos, en vista de que aquesta industria ve sufrint danys irreparables y de gran quantia. Els alcoholers divulgen aquesta promesa, y en Moret la doná per no feta; elegant que no havia fixat plazo que l'obligués a reunirlas.

En el mateix cas se troben tots els productors qu'en un ó altre sentit reclamen sobre la revisió aranzelaria. De bonas paraules no n' hi faltan pas: á tots escolta atentament y á tots promet complaure. Dona seguretats de que la segona columna no serà alterada, sino ab el concurs de les Corts, á fi de que pugui concertar-se en correcta forma legal els tractats de comers; però tothom sab que de sota má y tras cortina se disposa á assentir á certes pretensions dels estrangers que aspiran á dominar el nostre mercat, en detriment de la producció nacional. Els dos factors de la producció, capital y treball se troben igualment amenaçats pel retòric veleidós que té al seu càrrec la direcció dels negocis públics.

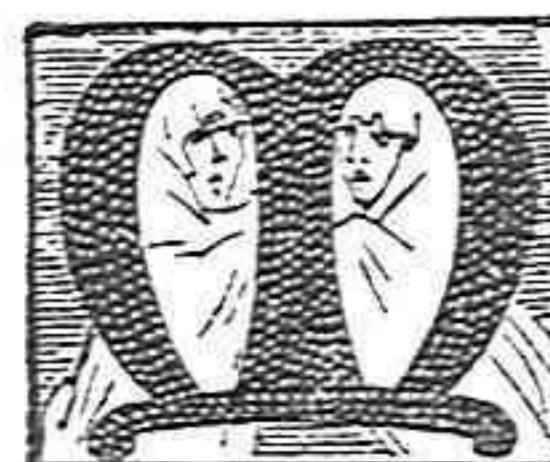
Tothom creu que 'ls actuals son moments de gran perill, y hora fora ja de que s'organisen una vigorosa solidaritat nacional contra la perillosa dictadura, que posse en perill els interessos dels productors, el pà del obrer y la dignitat de la nació.

Únicament així, alsant fortes corrents d'esperit públic podrà conjurarse aquest perill real y positiu. No val á dormir-se en les promeses que fa 'l govern de impulsar un gran plan de obres públicas, que soles existeixen en la seva imaginació. Y menos encare es lícit badar ab les fastuositats de la boda regia pròxima á realisar-se.

Un país arruïnat, empobrit, desgovernat; un país al qual no se li concedeix els meids d'exercir els seus drets en el Parlament, no pot estar per festas ni gatzaras, ab las quals se pretengui simbolizar una alegria que no existeix, ni pot existir en l'ànima conturbada del poble, víctima de tants errors, de tants abusos y de tantas amenassas.

PEP BULLANGA

La Fransa 'ns parla

IRIN, mirin com s'ha resolt á Fransa la pavrosa crisi política que, segons alguns esperits pessimistes, amenaçava la existència de les institucions republicanes!

Tot semblava haver-se conjurat per destruir ó quan menys imprimir un sensible retrocés á l'obra regeneradora iniciada per Waldeck Rousseau ab son govern de concentració

EL POBLE: — Té, aquí tens aquest bloch, més gros, més ferm, més sólit que l' altre.

republicana, prosseguida per en Combes ab sas enerxías radicals, atemperada per en Rouvier ab sas dificultats equilibrades, y heretada per l'actual govern de'n Sarrien, que hagué de prendre á son càrrec la missió delicada de sotmètrela á la sanció dels comicis.

En vigiliás de les eleccions va desbordarse l'espiritu hostil de tots els enemics de la República. La qüestió religiosa, convertida en arma política de combat; les graves qüestions de treball atiadas artement pels reaccionaris á ti d'enconar l'espiritu del poble treballador divorciant de la República; la divisió entre'l partit republicà-socialista y l'socialista pur... tot va posar-se en joch, á tot se va apelar pera desmoronar y destruir el bloc republicà.

Afortunadament la República francesa està regida per un floret d'homes inteligençials y de un gran prestigi, que no deixan aturullar-se fàcilment. Es de admirar el tacte y la serenitat ab que han sapigut destruir las maquinatives maniobras dels enemics del progrés. Tots els governants democràtics haurán de pendre exemple d'ells. El gran discurs pronunciat per Clemenceau en la ciutat de Lyó mereix ser declarat l'Evangeli dels homes de govern consagrats al culte de les llibertats del poble. Aquella admirable oració, al concretar de una manera tan perfecta el pensament del poble francès en els actuals moments se convertí en el lluminós preludi de la expléndida victòria alcansada diumenge per la democracia radical en els comicis.

Victoria sense precedents ha sigut aquesta: clara, diafana, com un dia seré, en virtut de la qual totes las preocupacions, tots els duptes que poguessin existir s'han desvanescut en un tancar y obrir d'ulls. La França ha parlat y ho ha fet en un llençat el més explícit.

La confabulació reaccionaria ha sigut vergonyant-sament arrollada en molts dels districtes ahont dominava. Han perdut llochs els monàrquichs y l'imperialistes. El nacionalisme, conxorxa d'equívocas y després, ha quedat completament desbaratat. Alguns jefes del exèrcit, donats de baixa en las filas per haver negat obediència al govern en la execució dels inventaris de las iglesies, tentaren fortuna en las urnas, presentantse en els districtes tinguts per més catòlics, y ni un sol d'ells ha lograt guanyar un'acta.

La França ha dit clara y explícitament lo que vol y lo que desitja. Vol y desitja que l'obra de *laississació*, ab tanta valentia comensada, prossegueixi sense vacilacions; vol y desitja que á las reformas políticas realitzades segueixi immediatament la realisació de las millors y reformas socials que simbolisan y representan els homes que tenen avuy al seu càrrec el govern de la nació.

Y vels'hi aquí com per la eficacia de las institucions democràtiques, y per la virtualitat del sufragio universal practicat llealment, el poble mateix conjura en un instant las crisis més tremendas, y converteix en camí plà y expedit els viaranyos que apareixan sembrats de trencacollas.

Baix la saludable influencia de la decisió popular, periódics tan circumspectes y de tendencias conservadoras com el *Temps*, declaran que ab aquestes eleccions s'ha consolidat la República més que mai, estant la futura Càmara en millors condicions que las precedents pera fer ora útil á la nació.

Oh, França, y qué n'ets d'envejable!

**

Lo que allí acaba de passar ens haurà de servir als espanyols, y en especial als republicans, de salutabl example.

No per trobarnos en l'oposició y per lo tant impossibilitats de plantejar en el govern las nostres doctrinas, podem desconeixir la virtualitat suprema dels procediments electorals. Si en la República francesa serveixen de una manera tan admirable per impulsar la realisació de las ideas progressivas, com desconeixen que aquí, practicats ab la deguda constància y energia, podrían servirnos pera supermir l'obstacle que s'oposa á la implantació de la República?

El sufragi universal es un'arma eminentment revolucionaria, y bé's pot afirmar que l's pobles que posseïnsta no la saben esgrimir, se declaran per aquest sol fet incapacitats de realisar la revolució en el terreno de la forsa. ¿No teniu bríos—se'ls pot dir—pera lluytar en els comicis, y us feu l'ilusió de tenirne pera lluytar en las baricàdades? ¿No teniu

esperit de organiació pera reunirvos en un sol cos y donar la batalla al enemic en las urnas electorals, y us creyeu capassos de realisar ab èxit un moviment revolucionari, y després de conseguit, disposar de una bona organiació per exercir el gober?

Ah! Quàntas ilusions y quànta insensatit!

No s'arriba á mestre, sino després del aprendizaje y l'afaduratge. Y l'aprendizaje y l'afaduratge de la Revolució y de la República no es altre que l'energia, la decisió, la conciència y l'entusiasme en l'exercici del dret electoral. Els que's figuren que aquest exercici de vigorisació enerva, diríen que la gimnasia debilita y l'alimentació enmagreix. Lo qu'en realitat enmagreix y debilita es el desvari y l'neuroticismo: l'apartar-se de la realitat per dura que sigui pera entregar-se al somni, llansantse bojament á volar pels espays de la fantasia.

Prenguin nota de aquesta impressió els que ja es tancats de la Unió republicana, donantla per desfeta y anulada, sense tenir res ab que substituir-la.

Ah, si l's tal volguessin fixar-se en els grans caudals de perseverança y virtut cívica que ha tingut y emplevar la democracia francesa per arribar al punt en que avuy se troba, qué prompte cambiaríen de opinió, y ab quina confiança aplicarien tot el seu esforz y totas las seves energies al manteniment á tota costa del gran bloc republicà...

P.K.

La nostra tendència es envers el reynat ideal de la fraternitat y la solidaritat social, proclamadas per la Revolució. Tals son, ó millor dit deuen ser, las conseqüencies de l'aplicació de la ciència moderna á la moral y á la política.

Perseguintlas dintre d'un esperit de moderació, de tolerància, de justicia y d'amor, la seva evolució llegítima portarà per graus y sense violència una transformació completa de las societats humanas.—Berthet.

La qüestió dels explosius

N o'm explico qu'en plena normalitat constitucional haja de trobar obstacles en las esferas gubernativas la constitució de la Lliga de defensa dels Drets del Home. ¿Acá no existeix un Comitè de defensa social creat al exclusiu objecte de posar trabas al exercici de la Llibertat? ¿Per què no consentir una associació destinada á ampararla, aquí, en aquest país, ahont á cada punt sufreix tan grans atropellos?

Per molta que sigui la influencia política dels elements reaccionaris, aquesta no pot arribar mai fins al extrem de anular l'exercici del dret de associació, otorgat a tots els ciutadans, sense distinció de idees. De altra manera serei precis reconeixir que l'Espanya la llibertat sols se concedeix als enemics declarats de la mateixa, y al sol objecte de que l'emplein en contra dels qui més l'estimen.

Y això es no sols una injusticia, sino la més irrisoria de las befas y l'més descarat dels escarnis.

**

Ab tot y aqueixas anormalas restriccions y dat que no es tan factible cobrir el dret de reunio, per quan per exerciri li basta al ciutadà posar l'acte en coneixement de l'autoritat, ab una antelació de vint y quatre horas, diumenge va efectuarse en el Teatre Condal un meeting per ocupar-se exclusivament de la qüestió dels explosius, qu'encare, després de tant temps, permaneix embolcallada en el més sospitoso misteri.

¿Per quins fins ara no s'ha donat al públic la satisfacció que s'mereix, ab el descubrimient sisquera de un sol de aquells terrible atentats? ¿Quin interès especial impedeix que s'fassí llum sobre aquest assumpt?

Alguns dels oradors que usaren de la paraula formularen insinuacions gravíssimas, qu'enclouen sospitas veheuses, molt dignas de tenirse en compte. Algun altre cité fets precisos y concrets.

Un de aquests fets està consignat en una carta que's llegí, firmada per un tal José Quintero López, carta dirigida al director de *El Liberal*, y en la que l'autor de la mateixa explica y puntualiza lo que va dirli un oncle seu, anomenat Margarida, respecte á la colocació de la bomba del carrer de Fernando. Donchs b'és á pesar que l'tal Margarida, durant la sustanciació del procés va fer desde alguns periódics manifestacions molt gra-

ves, prestantse á confirmarlas davant del jutge instructor, no sabem que se li vaji facilitar el medi de reproduir-les. Ditas manifestacions coincideixen ab las contingudas en la carta de'n Quintero López, á pesar de lo qual—y això es lo extrany, y això es lo anòmal, y això es lo que no s'explica—el tal Quintero López—això va manifestar-ho un dels oradors—ha sigut nombrat agent de policia!

Vels'hi aquí un nombrament que implica una lleureza imperdonable, sinca alguna cosa pitjor.

Teó té ràhò l'opinió pública de mostrarse esca-mada respecte al triploch dels explosius? Son fundats ó infundats els seus rezels?

Respongu qui degui á n'aquestes preguntas. Y no val á dir que's practicaran investigacions, si aquestes no s'han de portar lleialment pel camí recte, pesi á qui pesi y caygui qui caygui. Y no val tampoc á anunciar que serán castigats els culpables ó ls culuminiadores.

La denúncia de indicis criminós, quan to per objecte la severa aplicació de la Lley y l' cumpliment de la vindicta pública, no s'pot mai atribuir al propòsit de informar, y en lloc de ser castigada ha de ser agraciada.

Les autoritats que no pensin això, no faràn més que guanyar-ells, ni res tampoc la tranquilitat dels ciutadans.

**

Convé á tota costa aclarir aquest assumpt: de cap manera ha de quedar en l'aire. La impunitat es mare de l'audacia.

Encare dilluns foren descubertes vuit bombas en uns terrenys del Camp del Arpa.

Y aquest trobó es, en veritat, ben poch tranquil·lisador, en quant revela per part dels malvats que las manipulen una seguretat que ratlla en desvergonyiment, y per part de las autoritats que no han sapigut descobrir cap bona pista, un censurable descuyt quan no una ineptitud vergonyosa.

J.

SOLIDARITAT CATALANA

Lista de las entitats republicanas que han enviat la seva adhesió á la Festa de protesta y Homenatge.

A la 87 que publicarem en el número passat si han d'afeigr les 29 següents:

Comitè Republicà Democràtic Federalista de Barcelona.—Fraternitat Republicana de Tarrasa.—Ateneu Republicà de Banyoles.—Partido Republicano Demòcratic Federal de Barcelona.—Agrupació coral de la Patria Republicana de Tarrasa.—Círculo Republicano Federal Social de Creu Alta de Sabadell.—Partido de Unió Republicana de Sabadell.—Consejo de la Casa de Pueblo, de Tarrasa.—Juventut Republicana de Reus.—Centro de Unión Republicana Cassanense de Cassà de la Selva.—Centro Republicano Federal de Granollers.—Unió Republicana de Torrellada de Montgrí.—Centro Democrático Progresista de Caldes de Montbui.—Comité Republicano Federalista de Arenys de Mar.—Centro Democrático Republicano de Rubí.—Comité Regional Federalista de Cataluña, Barcelona.—Comité Local de Unión Republicana, Rubí.—Juventut coral Republicana de Monistrol de Montserrat.—Centre Federal de Arenys de Mar.—Juventut Republicana de Rubí.—Círculo Republicano de Rubí.—Comité Democrático Republicano Federal de Barcelona.—«El Progreso», periódico republicano de S. Felip de Guíxols.—Casino Republicano Progresista de Barcelona.—Comité Democrático Federalista de Granollers.—«La República», periódico de Gerona.—Juventut Federal Propagandista de Barcelona.—Comité de Unión Republicana de S. Felip de Guíxols.—Centro Republicano Federal de Ullà (Gerona).

(Se continuará).

Supliquem á totas las entitats republicanas de Catalunya se serveixin enviar la seva adhesió á la gran Festa de protesta y Homenatje que ha de celebrarse l'dia 20 de Maig, dirigintla á la Comissió executiva de Solidaritat Catalana, Alta de Sant Pere, 2-1.er

Suscripció popular, oberta pera costear els gastos de la manifestació de protesta contra la Lley de Jurisdiccions, y de just homenatje als representants del país qu'en el Parlament la combateren.

Suma anterior. Ptas. 710'40

Suscripció oberta á Avinyonet; Joan Roqué, pts. 0'25.—Narcís Roqué Ponçet, 0'10.—Joan Roqué y Roca, 0'10.—Francisco Roqué Roca, 0'10.—Joseph Roqué Roca, 0'10.—Geroni Galcerán, 0'25.—Joan Galcerán Malet, 0'10.—Agustí Galcerán Sala, 0'10.—Joan Vila Ferrer, 0'25.—Claudi Margalls, 0'50.—Enrich Marqués, 0'20.—Joseph Casadevall, 0'10.—Pere Vert, 0'10.—Un renyit ab en Maura, 0'25.—Joan Poch, 0'25.—Eduard Selva, 0'10.—Llorenç Prat, 0'25.—Esteve Gibert Durán, 0'10.—Antoni Gibernat, 0'10.—Joseph Padrosa, 0'10.—Joseph Pagés, 0'10.—Agustí Sala Ballmajó, 0'10.—Joan

EFINITIVAMENT, de diumenge en vuit se celebrarà á Barcelona l'gran acte de protesta y homenatje dispost per la Solidaritat catalana. En el proxim número donarem el programa cumplert y puntualitat del mateix.

Entre 'ls diputats que vindran á rebre l'obsequi, s'hi conta una nutrida representació de la minoria republicana del Congrés, presidida pel nostre il·lustre jefe D. Nicolau Salmerón. Els diputats republicans constituixen el núcleo més numerós, d'entre 'ls convidats. Creyem que res més hem de dir á nostres estimats correligionaris, segurs de que se sumarà á una manificació en la qual els hi correspón el primer lloch.

Y convé ocupar-lo, per demostrar ara y sempre

ó rompent urnas, com s'assegura que solen fer els candidats en certas nacions... que tots nosaltres sabem.

*

Y del capellà Gaponi, ¿qué?

¿L'han penjat,—com diuhen uns,—els revolucionaris russos emigrats á Londres, convenuts de que l'celebre sacerdot agitador no es més que un agent, un espia del Gobern, encarregat d'enredar y comprometre al poble?

¿Viu — com asseguran altres — á Berlin, gaudintse alegrament els diners que 'ls comités secrets tingueren la candidatura d'entreregarli?

¿Se troba amagat á Finlandia, esperant millor ocasió pera tornar á probar fortuna?

¿Es un mártir? ¿Es un impostor? ¿Es un home digno?

No som nosaltres els cridats á resoldre aquest intrincat problema; pero el nom del capitost que dirigia el moviment que l'22 de janer del passat any cubri de sanció els carrers de Sant Petersburg, ha sigut aquests dies tan traïdo y llevado que, tot y persistint els mateixos duptes, creyem de cert interés reproduir l'últim retrato que del célebre capellà rus se coneix.

Això, si ignorém si en Gaponi es mort ó viu, tindrem al menys el gust de saber quina cara fa. O quina cara feya.

O. MEGA

El capellà Gaponi

DE TOT ARREU

D e la espantable erupció del Vesubi y dels tembremots de California ja n'hem parlat prou. Passém, passém la piadosa esponja del olvit per demunt d'aquestes catàstrofes, que, en mitjà de tot, potser no son tan tremendes com à primera vista sembla.

M. Pere Curie

Reflexionin'houna mica. La ciutat de Sant Francisco, niu de milionaris que fan anar els dollars á puntades de peu, serà ben aviat rededicada, més hermosa segurament, y més esplèndida que avans. Y en quant als espadhards veïns de Torre del Greco, de Boscotorecasa, de Ottajano, qui dubta de que, una volta calmandes las furias del indòmit volcà, tornaran

á ser lo que han sigut sempre, això es, un remat de fanàtiques tossuts, empènyats en viure sobre la lava y en confiarho tot á la protecció de la Madonna, malgrat els repetits xascos que la Madonna els ha clavat?

La mort de M. Curie... Això sí qu' es una catàstrofe de caràcter universal; horrible, dolorosa y, sobre tot, irremediable... La activitat humana podrá

alsar altra vegada els palauis californians y replantar las vinyas que cubren les faldas del Vesubi; pero la vida al gran químic francés qui li tornarà?

El telegràfo fou el portador de la trista noticia. L'home que l'any 1899 descubria el misteriós *radium*, l'infatigable escudriñador dels secrets de la Natura y que, tan modest com sabi, encantava al món ab sos treballs portentosos, ja no existeix.

Al mitjà del dia, atravesant un carrer de Paris, davant de mil tranzeunts, M. Curie, que s'dirigia á casa del seu editor, fou atropellat per un pesat camió que li aixafà el crani, matantlo instantaneamente.

Nó la França, j'el món enter está de dol! Que al perdre de tan brusca manera al il·lustre professor del Institut, la Ciència pert un dels seus grans sacerdots y la humanitat una de las seves glòries més

puras.

*

<p

que Catalunya es una regió eminentment republicana, dedicada á la defensa de la Llibertat y á la regeneració de la patria.

La Diputació provincial de Barcelona va ser requerida á prestar la seva adhesió á la festa de homenatge de Solidaritat catalana.

Y mentre la Comissió preparava el corresponent dictamen (no saben que van fer els diputats provincials caciquistas? Senzillament: varen fugir d'estudi, y axis el dictamen no pogué ser discutit ni aprobat. Son admirables aquests rasgos de valor ciènic, inspirats en el conegut adagi: «dels que fugen algunes se'n escapan»).

Pero 'm sembla á mí qu' en unes proximíssimes eleccions, dels diputats provincials que han fugit, no se'n escaparà cap.

En Sánchez Pastor, un monàrquic moretista, ha escrit en *La Vanguardia*, à propòsit de la Lley de jurisdiccions, de la qual ha sigut la primera víctima un periodista de Málaga:

«En política ocurre un fenòmeno curioso, y es que los liberales desde que existen partidos, han sido los encargados de afilar las armas con que sus adversarios han de herirles.

»Causa de esto? El defecto capitalísima de todos cuantos profesan doctrinas avanzadas: el miedo á la libertad.»

Es molt cert: la llibertat els espanta.

Pero si tanta por tenen, en lloc de dedicarse á governar, lo millor que podrían fer fora comprarse un gos y tancarse á casa seva.

En Roig y Bergadá ha aconsellat als alcaldes del seu districte que s'adhereixin á la gran manifestació de Solidaritat catalana. Y llansat en el camí de les adhesions, ell s'hi ha adherit també, y ha recomanat á n' en Pere Grau que fassi lo mateix com á president del Círcol liberal monàrquic.

Els podrán adherits-hi tot lo que vulguin; pero es molt difícil que hi pugui quedar enganxats. Perque ab els qu' estan com ells cuberts de pegadella monàrquica-caciquista es impossible que la goma de la solidaritat catalana hi pugui pendre. Rellisca y no enganxa.

Perque la cosa anés una mica bé avants se l'hauran d'escatar, lo qual resultaria una operació una mica llarga y compromesa. Y ademés si ho fessin, en Moret no 'ls reconeixeria.

Un bon argument del *Avi Brusí*, apropósito de la tendència del govern á donar gust als estrangers, en la qüestió aranzelaria, es aquest:

Si al armar al país pera la seva defensa deguesim deferir á les exigències dels estrangers que's disposessin á atacarnos, retirant els canons que á n'ells no 'ls hi semblissin bé: ¿no es veritat que preguntaria-tothom si 'ns havíam tornat boigs?

Donchs de boigs de igual manera 'ns podrián taxar si deixessim la defensa de la nostra producció al arbitre dels estrangers, que tractan de invadirnos ab els seus productes.

Tot aixó està molt bé, avi meu estimat.

Pero valdría la pena de averiguar la causa verdadera de aqueixas aberracions, a que's mostren tan inclinats els governs de la monarquia.

No podrà haverhi un interès especial, purament polítich, qu' estigués en oposició ab el verdader interès de les classes productoras del país?

Els temps han experimentat serias mudanças. Y per assegurar el sosteniment de determinades institucions, avuy ja no precisan els 100 mil fills de Sant Lluís, com en l'època de Fernando VII. N' hi ha prou ab que trobin obertes les fronteras uns quants centenars de comerciants.

Han declarat els monàrquics que si de la suscripció oberta pera tributar un homenatge al rey ab motiu del seu casament sobran fondos, els destinarián á sostener en el nou Hospital clínic una sala destinada exclusivament als obrers.

Quànta generositat... y generositat condicional... Si sobran fondos—diuen ells. Es á dir que 'ls obrers, en aquest cas, serán platos de segunda mesa.

Millor seria que procedissin de manera que 'ls obrers, veient ben recompensat el seu treball, tinissin medis sobrats pera no haver de necessitar may l' assistència hospitalària. ¿Per qué no ho fan així aquests magnats turiferaris de la monarquia?

Ab motiu de la Festa de la Solidaritat Catalana, el nostre amic D. Antoni Niubó ha tingut la felis idea de fer encunyar una medalla, destinada á servir de record d'aquest glòrios aconteixement.

Es la citada medalla un hermós traball artístich, que honra tant als escultors Srs. Madurell y Solà, autors del modelo, com al Sr. Vallmitjana, en quins acreditats tallers s'ha confencionat, y respond admutablem al objecte pel qual ha sigut encunyada.

Encarregats per el Sr. Niubó de la venda al engros y á la menuda, participém als lectors qu'en nostra Administració, Rambla del Mitj, 20, podrán adquirir des de la fetxa les citades medallas, de les quals n' hi ha de plata, que valen 4 pessetas, y de metall oxidat, á 50 céntims cada una.

El dilluns se va descobrir tota una nierada de bombas en uns solars del Camp del Arpa.

Se n' hi contavan vuit, y no se sabia en un principi si eren ous plens ó covartos. Al camp de la Bota s'varen encarregar de averiguarlo.

Autors del descubrimet siguieren uns xicot que per allí jugaven. De manera qu' en la present ocasió la policia va estar per dessota de una patuleya de xavals.

Ja es un consol per Barcelona!

Per Ajuntament enfeynat, el de Madrid.

Figúrinx que fa vuit dies qu' està discutint si en la gran corrida de toros de la boda, els caballs dels picadors durán ó no durán gualdrapas de cuyro.

¿Qué tal?

Ara m' explico que l' administració municipal de

la vila del os y l' arbós no sigui precisament un model.

Municipi que's dedica
al rengló de las gualdrapas,
no pot ser que tingui temps
per cuidarse de la casa.

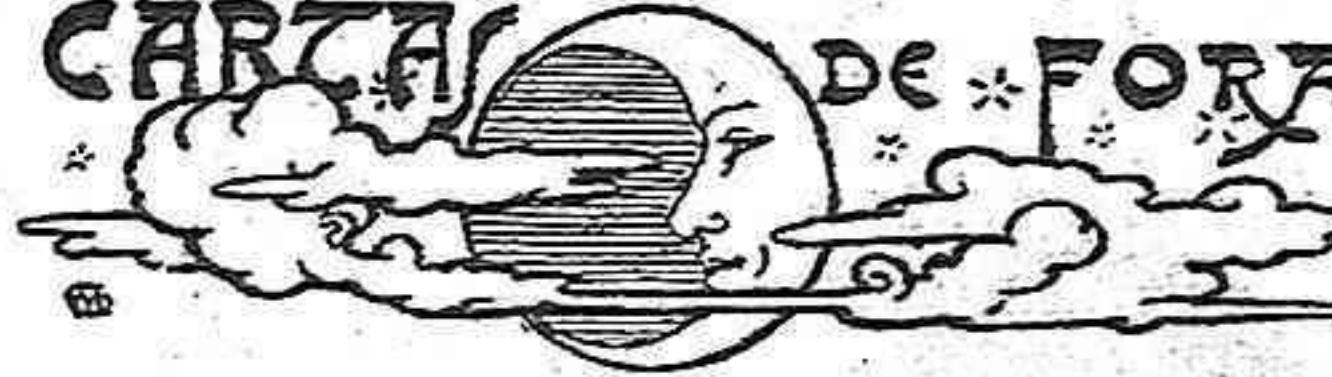
O si acas se 'n cuida, ho ha de fer d' una manera bastant... ¿cóm ho diré jo... bastant gualdrapesca.

Datos autèntichs que trech de una revista militar: «La mortalitat en l' exèrcit alemany no arriba al 4 per mil. En l' exèrcit anglès es poch més del 5. A França passa del 6. S' acosta al 7 al Austria, y al 9 à Italia y Russia.»

»En cambi, à Espanya alcansa la horrenda proporció del 13 y 5 décimas.»

Y ara jo dich: —No passin ansia, que aqueixa horrenda proporció de mortalitat disminuirà considerablement en el nostre exèrcit dintre de poch temps.

En una cosa ó altra s' ha de conéixer desseguida que s' ha posat en vigor la Lley de jurisdiccions.

En la sessió del dimarts passat poguarem acabar de veure que la majoria del consistori (que es caciquista) no s' vol deixar perdre de cap manera alguns dels techs que's fan durant l' any, que son molts, à costas de la població. Hi hagué un debat sobre aquest assumptu, y un senyor de la minoria l's digné que, degut al estat precari que's troba l' Ajuntament, s' hauran de suprimir, y que si volien menjar que's portessin la fiambrera á la butxaca. Respongué desseguïda l' senyor president diuent qu' era una costum vella y no s' devia anular; y que 'l gusto que's feya per aquesta diada, de Sant Miquel 'de maig per a beneficiar el manantial d' aigües de Sant Roch era d' escassa importància y qu' era no més qu' una vegada al any. Per fi s' passà á votació, y naturalment varen guanyar els de la gana!

SAMPEDOR, 2 de maig

En aquesta vila s' va reunir fa pochs días tota la pesta clerical en casa del torero mítich. El president Libori va traspassar certs límits pronunciants, entre altres, las següents frases: «Es precís arrencar y tallar aquestes arrels liberals que sempre rebrotan en aquesta vila, per acabar de una vegada ab aquest liberalisme.»

Nosaltres, com à bons amics del respecte á tot ideal, hem de dir que protestem del seu procedir, y al mateix temps respecte á això de tallar las arrels liberals valdrà més que procuren tallar els dits d' aquell rata saliente qu' ell sab y nosaltres volérem dir. Això fora un bé per la caixa municipal; ó bé procurar obrir algun treball pera que 'ls pobres obrers poguessin menjar y no haguessin d' entregarselos á l' emigració.

ARTÉS, 1 de maig

»No han vist per las fíras aquells ninots de cartó, que tirants d' un fil ballan, fent las delícias del comprador? Donchs així mateix es el nostre arrel, que volta y volta segons tiran del cordill, els cacichs, qu' es á qui deu l' elecció.

Es el cas, qu' en una de las últimas festas de la passada quaresma, la Societat coral *Orfeó Artesenç* volíss donar una vetllada, cantant algunas pessas escudellades del seu repertori y terminant la funció ab la representació d' una obra dramàtica. Per tal objecte se demanà permís al arcalde, qui contestà que no podía concedir tal petició sense antes consultar-y y que després de consultat ja 'ls tornaria la resposta. De la consulta se desprengue que antes de consentir lo solicitar debia notificarse al senyor rector per si hi trobava cap inconvenient, el qual contestà que si no li haguessin dit, en res hauria criticat l' acte, quin judici no era de la seva incumbència; pero que ja que demanaven el seu consell, devia dir que no ho consentia. Efectivament fou així, puig qu' al cap d' algunes horas d' esperar, la Junta de la Societat rebé l' avis de suspensió.

D' aquest senyor si que se 'n pot dir un arcalde model, pero modelo del pinzell del pintor caciquista, que lo mateix pinta un mico que retrata una mona, *amoris en íntimo coloquio*.

CENTELLAS, 7 de maig

Durant la permanencia de la tropa que va de maniobras en aquesta població, el rector va pujar á la trona diuent que l' exèrcit havia d' unir l' espasa ab la creu, y ser un acrídium defensor de la religió catòlica, apostòlica, etc. Digué ademés que avuy els soldats no feyan cas de la religió, y que això era à causa de la depravació que invadeix á Espanya.

Aquestes paraules varen ofendre, com es natural, à molta gent que'n protesta ab energia. Els ànimis están bastant excitats contra el mossén que acabà de ficar els peus á la gallada...

Lo més probable es que 'n surti refrescat.

VILA-SECA, 6 de maig

El passat diumenge tinguerem en aquesta liberal y republicana vila la satisfacció de presenciar un dels molts actes (ridiculs) que la gent de sagristia té representació.

El cas es que varen fer la professió dels àngels... sense cap àngel. Tampor era escassas las ovelles que hi anaven. Els nostres merlots trinavan de rubia al veure que ab tants àngels com diu que hi ha al cel, Deu no 'ls en fa.

»Me vol creure á mi, mossén Pauet (Tenorio)? Plegui y no surti més á fer riure. ¿Qué no veu, home de Deu, qu' en aquest poble no hi ha llançuts? Créguins; no 'n fassí més de professóns, y si les vol fer... que vagin per dins.

MISTERI

Els cambis han baixat á 10.
(*Gazetilla del dia II.*)

Per més que m' hi capisco, y dia y nit m' entrego á indagacions de tota classe, y à aquest li faig preguntes, buscant la solució del gran problema que això dels cambis tanca, ho confessó, ho confessó, honradament, no arribo á poder treure'n l' ayuga clara.

Quan els franchs—pros se'n deuen recordar—estaven á quaranta, els queviures, els ferros, el ví bo, les telas, la quincalla, y hasta crec que l' tabaco repugnant que 'ns ven l' Arrendatari, tot va com per encant pujar de preu en progressió tan ràpida.

que l' que més y l' que menos va pensar qu' això se'n 'nava al distre y que els pobres veïns d' aquest país solsamente ens quedava el recurs d' emigrar, si no al moment, demà passat ó l' altre.

El quadro era horroso. Tot el mercat seriament va alterar-se.

Lo que ahir sòls valia deu ó vint va valquer trentaquaatre, y quan anònades varem tractar d' averiguar la causa d' aquell desequilibri terrrador que l' fogó ens apagava,

ab la major frescura ens varem dir: «Els cambis han suferit una gran alsa.»

Els cambis! Ja va estar tot explicat.

Els cambis: veus 'aquesta immensa capa que tapava aquell bárbaro saqueig de que víctima fou nostra butxaca.

Desde l' gran comerçant al *por mayor*, fins al botiguier sense importància; desde l' que fa negocis per milers

fins al que ven bastons en una entrada,

tothom se va agafar dels cambis á la nansa, y ab aquest argument van ser les nostres queixas ofegadas.

»Compravam una gorra?—Valdrá tant.

—¿Com pot ser?—

—Fill, els franchs. ¿No veu que acaban de pujar set enters en un sol dia?—

—Compravam una mica de formatge?—

—Ja sab que s' ha encarit?

—¿Per què?

—Pues, miri,

aquests franchs malehíts, que van en l' ayre

sense avisar á ningú.—

Y per quest tenor, tot al cambi del or s' acumula.

Era més car el pà, y el vi, y la llet,

y el calçot, y las cocas ensucrades,

y el paper, y el carbó,

y las cols, y 'ls dimonis y 'ls diables.

—Els cambis son tan alts!

—Prou sentiment que 'ns dona això á nosaltres!

Créguins que avuy el vendre es verdaderament desagradable.

Y varen passà els días, passaren las senmanas;

aquells cambis que tan amunt se veyan de vòl el que els falsiots varen cansar-se,

y baixant poch á poch de les alturas,

en uns quants batecs d' alàs

varon posar-se á deu, tipo rodó

y bastant acceptable.

Naturalment, al veure el públic manso

aquests hermosa baixa,

pensa que aquells articles

que, quan els franchs pujaven,

s' enlairaven ab ells, obrant ab lògica

no podrán dignament retardar gaire

el moment de baixar. Y en tal creença,

al adroquer reclama,

y al fornir y al lletre, y aquests li diuen

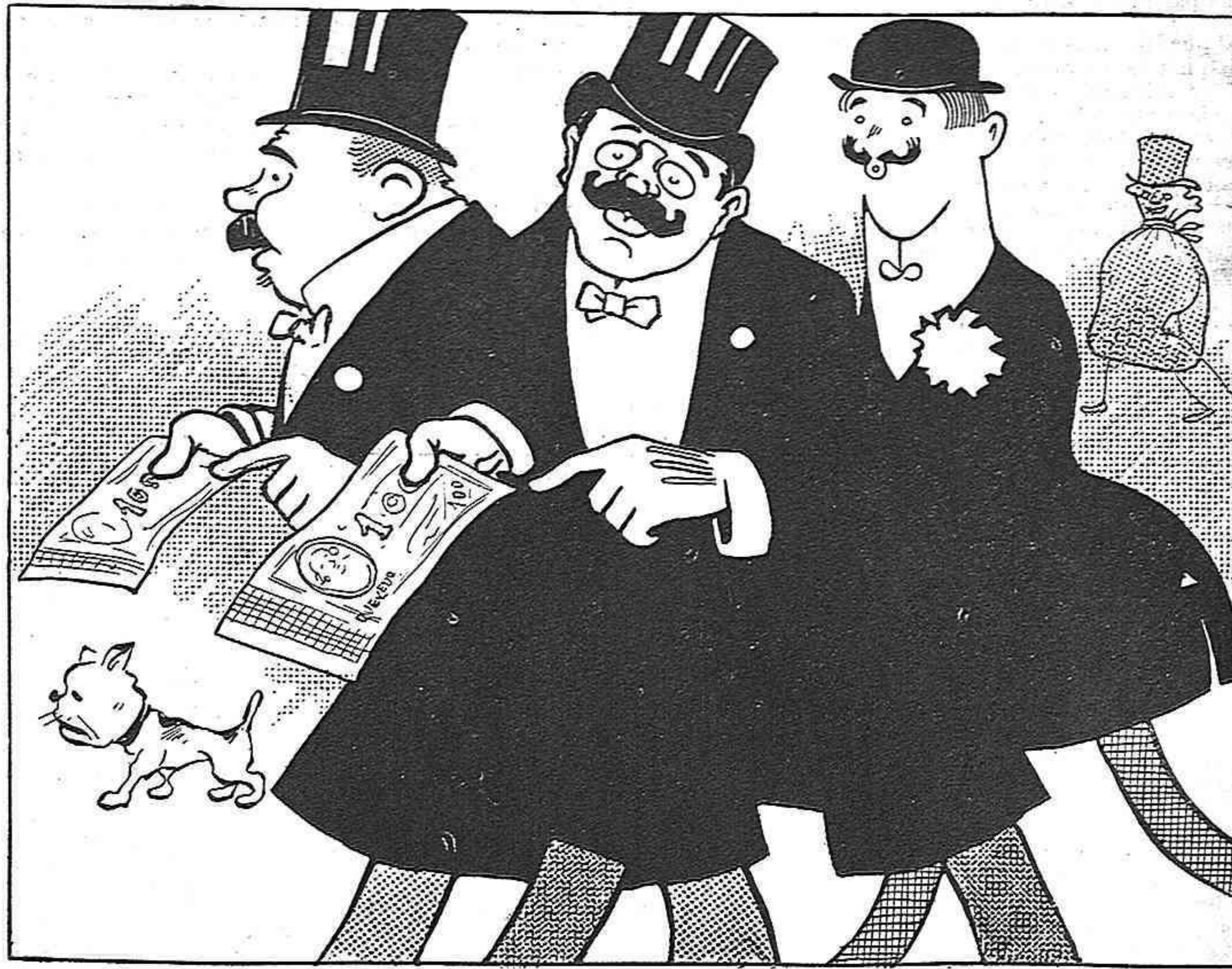
que en quant á això, narancas;

que 'ls preus aquí no 's tocan,

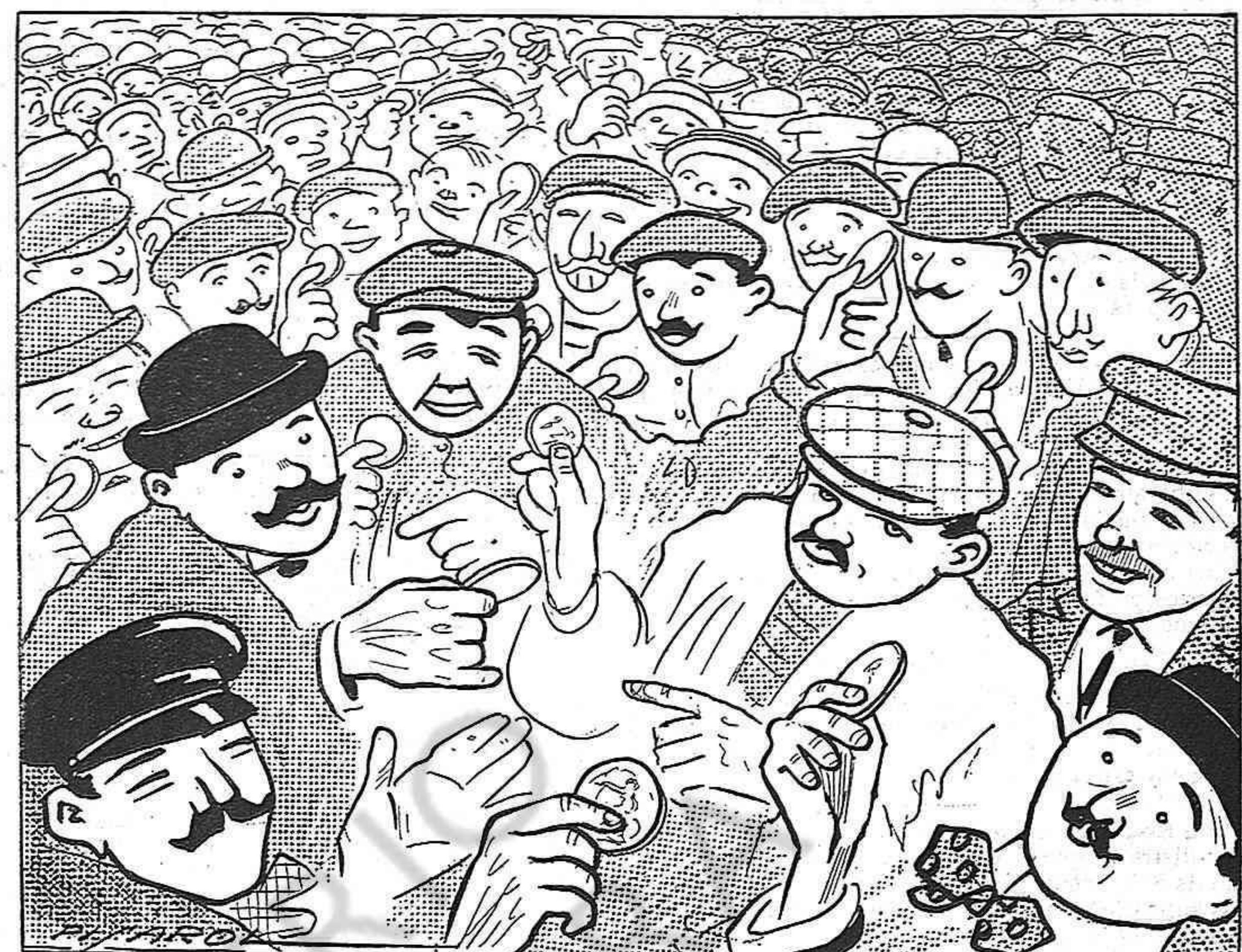
Las dugas suscripcions

La del regalo

La del Homenatge

—Nosaltres som pochs, pero tenim molts quartos.

—Nosaltres tenim pochs quartos, pero en canbi som molts... y qui té vots guanya.

ment un periòdic que té en aquell públic bastanta acceptació.

Lo més notable es que l's redactors y impressors del periòdic carcelari son profans en l'art periòdistic, dat qu'en aquell país als escriptors no l's agafan. Allí no està vigent la Lley de jurisdiccións.

En una reunió de remaders, celebrada á Madrid, un d'ells proposà que l' minister ordenés que las ovellas, al transitar per les vías pecuarias, portin bossal.

Está bé. Que no siguin les pobres bestiolas de pitjor condició que les ovelles periodísticas, que també l's ne fan portar de bossal al transitar per les vías de la llibertat de imprenta.

Deyan que n' Moret se proposava fer un viatje á Barcelona; però que ha desistit d' efectuarlo ó quan menos l' ha aplassat á pretext de que podrà interpretar-se com un desitj de fer la competència á n' en Romanones.

Es una llàstima que l'Sr. Moret no aprofitti pera l' seu viatje la temporadade veda. ¿Saber per qué? Perque podrà deixar anar tantas quatillas com li dongués la gana sense que ningú las hi pogués cassar.

Hi ha tentativa de despotisme sempre que s' vol prohibir als homes l' us de la ràhó. —Mad. Stael.

A un ricatxo, resident en una vila de fora, li pregunta un dels seus amics:

—Cóm s' explica que un home dels teus possibles se resigna á morirse de fàstich en aquest poble de mala mort? ¿Per qué no te'n vens á viure á Barcelona?

—Perque á la meva dona no li agrada. Sols ho faria si tingüés la fortuna de tenir la desgracia de perdre á la meva dona.

Hi havia un célebre cirurgiá operador que quan entrava en el quartó de un pacient, si veia un Cristo ó bé una Verge, iluminats ab un parell de ciris, deya:

—Alto, senyors: aquí ó bé sobre la imatje, ó sobre jo.

Alguns s' escruixian de la seva impietat. Pero l' metje explicava sa pretensió, dihent:

—Si curo al malalt, la imatje se'n portarà la fama, y en canbi si mor' totes las culpas serán pera mi. Con que: repeteixo: ó l' imatje ó jo. Las cosas claras.

—Dupto molt de que s'arribi á convertir per complet, —deya un ensotanat á un militar molt franch que havia anat á confessarse y li exposava ab gran claretat lo més intim dels seus pensaments.

A lo qual el militar li respondia: —Si vosté ho dupta, també ho dupto jo, perque l's militars no poden fer més que lo que diu la tèctica: cuartos de conversió.

Passava pel carrer un home tan alt, pero tan alt, que semblava un gegant.

Y un bromista va dir al veure'l, á un seu amic que l' acompañava:

—Homes de aquesta estatura tenen una gran ventaja sobre l's demés. ¿No sabe quina? Que si s' muillan de peus tardan á lo menos quinze dies á costiparse de nas.

El rector de un poblet anà á treure l' ventre de pena en un dinar de boda.

Van servir-se molts plats, y darrera de cada un ja se sabia, s' hi tombava un bon got de vi, dihent cada vegada:

—Ab aixó es precis beurehi vi.

Quan arribaren als postres continuava bevent y repetint el mateix estribillo:

—Perdoni, Sr. Rector; —li digué un que seja al seu costat —voldria saber ab què vosté no beu vi.

—Ab ayuga, fill meu; ab ayuga no'n bech may: es un pecat.

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA. —Ca-be-lla-ra.
2. ENDEVINALLA. —La N.
3. TARJETA. —La creu de la masia.
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH. —Puigcerdà.
5. CONVEESA. —Ascó.
6. GEROGLIFICH. —Dos pessetas es igual á doscents cèntims.

Han endavatin totas ó part de les solucions corresponents al número anterior, els caballers: Anton Vallverdú, Un Brincaire-Reus, Un agullanench á Barbastre, Raimundo Torroja y Valls, Juan Pujular, Vicens Borrás y Baiges, Enrich Reig (a) Llatzrola, Epi Vinyà, Pau de las Casals curta, A. Llorens, J. Turró, Nen Petit, Noy de las Mostras.

XARADA

—¿Sabs la Quarta-tres-segona?
Se casa demà passat.
—Y are? Ab qui?

—Ab en Mariano, aquell jove que es manyá.

—Ja l' coneix y creu que l' planyo perque felix no hi sera.

Es xicot que li agrada massa á la tres-quinta anar.

—Es vritat: prò què vols ferhi si aquest xicot s' hi ha engrescat...

—Aixó es que l' ha vista guapa y el ser guapa...

—Pots contar!

Si com jo l' haguessis vista à dos-quinta l' any passat, allò hui-quarta un esqueleto,

te dich que feya plorar.

—Donchs creu que quan surt de casa, siga que s' deu arreglar,

lo cert es, noy, que es un tipo

que primer-dos-terça quart.

—Prou que ho sé: pero de trampas ne va plena. Ja veurás

com el pobre Mariano quedará al fi ben trompat.

—Tant á gust que diu s' hi casa...

—Oh, prou, no te res d' estrany.

—Y ella d' ell, segons van dirmes, diu que també està total.

—Aixó ho estranyo molt menos perque en els moments actuals, la dona que pot casarse

treu la grossa de Nadal.

J. SATLOV

ENDEVINALLA

Tinch puny sense tenir mans, mato y no socí criminal y com per purgá 'l meu mal me penjan, com als tirans.

DOLORETAS MACA

TRENCA-CLOSCAS

BADÓ LARA

Formar ab aquestes lletras combinades lo títol d'un drama català en tres actes y en vers.

UN N. MORAT POBRE

Música situacionera

L' eminent pianista Romanowksi, executant la seva última fantasia ministerial.

ROMBO

Primerà ratlla vertical y horisontal: Consonant.—Se gona, tercera y quarta: Nom de carrer.—Quinta: Nom familiar (en diminutiu).—Sexta: Nom de carrer y séptima: Consonant.

JOAQUIM PUJOL

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7.	—Nom de home en castellà.
6 5 7 2 1 6.	—Carrer de Barcelona.
7 6 5 6 7.	—Poble català.
3 4 5 5.	—Part del cos.
1 6 7.	—>
5 6.	—Article.
1.	—Consonant.
7 2.	—Musical.
3 4 5.	—Vegetal.
3 6 5 5.	—Carrer de Barcelona.
2 7 4 1 6.	—Poble català.
3 6 5 5 6 4.	—Carrer de Barcelona.
7 4 5 7 4 1 6.	—Poble català.

NEN GUERNALDA DEL MASNOU

GEROGLÍFICH

TER TER

K

SAT SAT

T. TORRENTS

Caballers: Anton Vallverdú, El comte de la Vérola, Pep Vinyà, Pep Pó, Dominica Rovira Ora, Juan Turró, Enrich B. Boí, Jaume Esteva, Nen Petit, Joan Pardeilans, y R. Torner: No cuela.

Caballers: Pep Serradell, Pau de las Calsas curta, A. Cararach, Noy de las mostras, y Jaume Estela: Val més axí.

Caballer: L. Balmaña (Vidreras): De modo que vosté vol que consti que may ha tingut el mal vicí de fer versos? Donchs queda complacut.—F. C. Ladan: Uy, si haguessim de corregir aquestas coses! —Androet de Sans: Aixó no pot anar. Llegeixi més, avans d' escriure. —Teodoro Mestres: Aixó està massa bé per ser lo primer que fá. —W. Closset: Dels dos epígramas n' hi ha un de aprofitable. —Lluís Moliné: Massa floralesch. —Rosend Pistor: No estém per aquests romansos. Dispensi que li digui així, sense ferhi embuts. —Plaçit Rosés: La seva paròdia ha fet tart. Ho sento. Un altre l' ha guanyat per má. —F. P., T. M., J. F., E. A., y A. A.: No ns es possible insertar las cartas que ns remeten, per diferents rahóns.

ADVERTENCIA

Dissapte que vé, dia 19 de Maig

LA CAMPANA DE GRACIA

PUBLICARÁ UN GRAN NÚMERO

EXTRAORDINARI

Dedicat á la Festa de la SOLIDARITAT CATALANA

8 páginas — 10 céntims

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch Lorilleux y C°